

Cpt Βαγγέλης Σουρμελής

«Η θάλασσα θέλει να το λέει η καρδιά σου»

«Τα μότορσιπ που απέμειναν είναι μετρημένα στα δάκτυλα. Για πόσο ακόμα;» Σε πρώτο πρόσωπο, με λόγο κοφτό και σταράτο, ο πλοιοκτήτης και πλοίαρχος του ΚΑΠΕΤΑΝ ΧΡΗΣΤΟΣ Κ. Βαγγέλης Σουρμελής αφηγείται ιστορίες τριών γενεών και δεκάδων πλοίων. Μια αφήγηση-δοκίμιο για τις αλλαγές στις μεταφορές, στα πλοία, στις νοοτροπίες των θαλασσινών

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΝΟΤΑΡΑΚΗΣ

Με τον Cpt Βαγγέλη Σουρμελή του ΚΑΠΕΤΑΝ ΧΡΗΣΤΟΣ (βλ. αφιέρωμα στον «Ε» Απριλίου 2018, τ. 300) συναντήσαμε στο σαλόνι του ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ, ενός ξύλινου περάματος που σκαρώθηκε για τον παππού του. Κυριαρχεί η μυρωδιά του βερνικιού που, σε συνδυασμό με τη μεσοπολεμική ναυπηγική αισθητική, δημιουργούν μια ατμόσφαιρα υποβλητική και ίσως νοσταλγική. Είναι το πλώτο του γραφείου, ο χώρος που τον εκφράζει, όπως λέει. Οι ρίζες, η σχέση της οικογένειάς του με τη θάλασσα, χάνονται στα βάθη του χρόνου. Εμείς περιοριστήκαμε στις τρεις τελευταίες γενιές. Ο πληθωρικός

πλοίαρχος και πλοιοκτήτης μιλάει σε πρώτο πρόσωπο για τη ζωογόνο θάλασσα και το πάθος του με τα πλεούμενα, αποκαλύπτοντας άγνωστες πτυχές των μεταφορών στο Αιγαίο από τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια μέχρι σήμερα.

ΤΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑ ΣΤΗ ΣΚΟΠΕΛΟ

«Το μικρόβιο το πήρα από τον παππού μου, από το σόι της μάνας μου. Λεγόταν Χρήστος Χρήστου και ήταν καπετάνιος. Τον πρόλαβα μέχρι τα δεκαοχτώ μου. Τον άλλο παππού δεν τον γνώρισα. Μας έλεγε ιστορίες για τον πόλεμο και την Κατοχή. Πώς κροτάλιζαν τα πολυβόλα όταν μετέφεραν εμπορεύματα μέσα στον ποταμό Λουδία, πώς

κατέβαινε από τα στενά της Κωνσταντινούπολης. Ήμουν λίγο μεγαλύτερος από τον αδερφό μου και πολύ κοντά του. Τα καλοκαίρια στη Σκόπελο –μεγάλωσα στον Πειραιά– τον άκουγα με ανοιχτό το στόμα. Αυτά με έκαναν ναυτικό. Ο παππούς έχασε ένα παιδί και την περιουσία του στη θάλασσα, όμως δεν την κακολόγησε ποτέ. Την αγαπούσε. Και δεν με φρέναρε. Εμείς δεν έχουμε καμία σχέση με αυτούς τους ναυτικούς. Με μια μαγνητική πυξίδα, αυτές που έχουμε σήμερα στις σωσίβιες λέμβους, γύρναγαν όλο το Αιγαίο. Έμπαιναν σε λιμάνια χωρίς ραντάρ. Το σκάφος που βρισκόμαστε τώρα ταξίδευε με μια μονοκύλινδρο μηχανή και δυο πανιά σένια, φορ-

τωμένο βαρέλια, από την Κρήτη στη Θεσσαλονίκη. Με το τίποτα. Όταν περνούσαν τη Χαλκίδα, κατέβαζαν τη βάρκα και κωπηλατούσαν για να τραβήξουν τα καΐκια από τον Βόρειο στον Νότιο Ευβοϊκό και αντίστροφα. Ο πατέρας μου, καπετάνιος κι αυτός, δεν ήθελε να ακολουθήσω το επάγγελμα. Έκανε στον Λάτση, στου Φουστάνου και στους Τυπάλδους. Πηγαίναμε αυθημερόν ταξίδια μαζί του, βάζαμε τη μάνα μας να του πει να μας πάρει. Είχαμε πάει με το ΑΥΡΑ του Σαρωνικού, με το ΜΑΝΙΑ ΕΞΠΡΕΣ, με το ΠΟΡΤΟΚΑΛΗΣ ΗΛΙΟΣ. Εκεί με τον αδερφό μου πιάναμε τιμόνι, όταν έφευγε ο πατέρας μου από τη γέφυρα. Το απολαμβάναμε. Το πηγαίναμε καρφί. Ο αντα-

